

Repræsentantskabets temamøde

Nu ser vi fremad og kulegraver vores strategi

Landsformandens mundtlige statusberetning i Taastrup

Arbejdet med en strategi for foreningens virke er efter repræsentantskabsmødet behandlet af landsstyrelsen onsdag 26. maj, hvor et udkast blev forelagt. Det skal nu drøftes videre med udvalgene i foreningen, med kredsformændene og tages op i formandsmøderne i begyndelsen af september. Vi håber strategien så kan besluttes af landsstyrelsen i efteråret.

Af landsformand Arne Nielsen (foto)

Det er første gang i foreningens historie, at vi holder et temarepræsentantskabsmøde. Efter vedtægtsreformen for et par år siden blev det besluttet, at vi holder temarepræsentantskabsmøde i ulige år og repræsentantskabsmøde med den dagsorden, vi ellers kender, i lige år. Derfor er der ikke valg, forlæggelse af regnskab og budgetter mm. på dette års dagsorden. Til gengæld er der **”Indlæg fra landsformanden indeholdende en kort status om foreningens virksomhed”** på programmet, og jeg vil her give en kort status, som også kommer ind på de dagsordenpunkter, som vi ellers ikke har på programmet i år.

De fleste, der er til stede her i dag, er klar over, at vores landsformand Frode Sørensen trak sig som formand lige inden jul sidste år. Det er derfor mig som fungerende formand, der vil give jer denne status om foreningens virksomhed.

Frode Sørensens tilbagetræden

Om formandssituationen vil jeg kort sige, at Frode Sørensen valgte lige før jul at træde tilbage som formand efter at forretningsudvalget havde gjort Frode opmærksom på, at man ikke længere var enige med ham i den måde han håndterede sin formandsrolle på. Frode valgte derpå at trække sig som formand og begrundede det med samarbejdsvanskeligheder med generalsekretæren. Forretningsudvalget, Frode Sørensen og generalsekretæren var enige om, at man ikke ville dramatisere denne situation og at der ikke skulle udvikle sig en lang polemik om sagen, som det vil være svært for de der ikke har været tæt på begivenhederne at få fuldt indblik i.

På landsstyremødet i marts, hvor Frode Sørensen var inviteret til at deltage, gjorde forretningsudvalget og Frode Sørensen rede for baggrunden for den opståede situation.

Landsstyrelsen havde derefter en konstruktiv drøftelse af formandssituationen, hvor det blev konkluderet, at

1. - vi frem til det næste ordinære repræsentantskabsmøde i 2010 skulle have ro og tid til at finde den rigtige formand med mindre der viste sig en oplagt kandidat inden dette møde
2. - fokus i landsstyrelsens og landsforeningens arbejde blev fremadrettet og
3. - der skal udarbejdes en strategi for foreningens virksomhed, der også omfatter organisatoriske forhold, herunder forholdet mellem det politiske og det administrative niveau. Forretningsudvalg og landsstyrelse er altså enige om at se fremad. Det er vigtigt, at vi nu med alles hjælp får rettet kursen ind og får skabt de betingelser for foreningens fortsatte virke, som kan bringe os videre.

Alle fronter i arbejde

Forretningsudvalget har også sat et arbejde i gang for at sikre bedre betingelser for foreningens virke. Vi er desværre i den situation, at vi gennem de senere år har mistet flere og flere projekter, som vi tidligere har administreret. Det betyder, at medarbejderstaben i landskontoret er blevet væsentlig reduceret, at foreningens aktivitet og omsætning er faldet, og at vores tilbud til medlemmerne er blevet indskrænket.

Det er en uheldig udvikling, især da vores statstilskud er det mindste i Norden. De andre Norden-foreninger får dobbelt så meget eller endnu mere i statstilskud. Og det på trods af, at vi er den næststørste Norden-forening, kun overgået af Sverige. Det er klart, at det gør de andre foreninger knap så sårbare som os, og derfor går øvelsen pt. ud på at sikre et højere statstilskud i Danmark.

Samtidig arbejdes der på alle fronter med at sikre flere aktiviteter til foreningen, hvor der følger penge med og besparelser. Det sidste vil vi helst undgå, da vi har været gennem så mange sparerunder gennem de senere år, at vi meget let kan komme til at spare os ihjel. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at det budget, som den daværende formand og generalsekretæren forelagde landsstyrelsen i november sidste år, ser dystert ud. Og jeg kan desværre ikke her garantere, at vi går ud af indeværende år med overskud. Men jeg tror på, at vi kan rette regnskabet så meget op, at det ikke bliver helt så dystert som det budget, der blev forelagt i november med et underskud på 631.000 kr.

Til gengæld kan vi glæde os over, at regnskabet for 2008, da vi stadig havde Norden i Fokus, Frederiks Bastion og tilskuddet til vores blad NORDEN Nu, ser fornuftigt ud. Med et overskud på godt 72.000 kr. er egenkapitalen forøget til 644.000 kr., og vi har just haft møde med de kritiske revisorer, der sammen med den statsautoriserede revisor giver en ”ren påtegning”. Regnskabet for 2008 vil blive sat til debat sammen med 2009-regnskabet i næste års repræsentantskabsmøde. Men 2008 så godt ud - 2009 giver desværre grund til bekymring, men vi arbejder kraftigt på at forbedre situationen.

Strategi-revision

I landsstyrelsens møde 21. marts var dersom nævnt enighed om, at fokus for landsstyrelsens arbejde skal være fremadrettet, og der skal udarbejdes en strategi for foreningens virksomhed, som

også omfatter organisatoriske forhold, herunder forholdet mellem det politiske og det administrative niveau. Arbejdsgruppen, der nu forbereder et udspil, arbejder med følgende temaer:

Medlemssituationen på landsplan, i kredse og lokalafdelinger.

Kompetencefordelingen mellem repræsentantskab, landsstyrelse, forretningsudvalg og udvalg (herunder medtænkes også formandsmøder, kredsformandsmøder og internt kursus).

Kompetencefordelingen mellem politisk og administrativ ledelse.

Kommunikation (internt og eksternt) på landsplan, i kredse og lokalt.

Budskaber/politik.

Økonomi (intern fordeling + eksternt: offentligt og privat), lokalt, i kredse og på landsplan.

Sekretariatets vilkår og kompetencer.

Forbindelsen til biblioteker og skoler.

Projektarbejdet.

Arbejdsgruppen vil **meget gerne** modtage indspil til de kommende måneders drøftelser. Alle, som har synspunkter, der kan være med til at føre drøftelserne videre, kan formidle dem til landskontoret, hvorefter arbejdsgruppen vil tage dem op i sit videre arbejde.

Den strategiplan 2008 – 2010, som repræsentantskabet vedtog sidste år, er godt på vej til at blive virkeliggjort.

Hovedtemaet

Globaliseringen står centralt i vores virksomhed, både i Foreningerne Nordens Forbund og i vores forening. Aktivitetsudvalget har vedtaget, at årets Interne Kursus, der holdes weekenden 21. – 22. november i Odense, vil have globaliseringen som hovedtema - dels for at vi kan se på, hvordan det nordiske og globaliseringen kan supplere hinanden, dels for at vi kan se på, hvordan vi kan gøre globaliseringen til en del af den lokale NORDEN-aktivitet rundt om i landet. Vi har også sat globaliseringen øverst på dagsordenen i vores hvervefolder, hvor vi gør opmærksom på, at vi ønsker et udvidet internationalt samarbejde samtidig med, at vi ønsker at bevare vores værdier, vores historie og vores identitet. Udfordringen ligger i, at når forskellighederne skal samarbejde, må det ske i respekt og indgående forståelse for hinandens identitet. Og det nordiske samarbejde har dette som baggrund. Allerede fra starten blev det nordiske samarbejde bygget op på åbenhed i forhold til omverdenen. Det nordiske samarbejde har derfor i handling bevist sin åbenhed. Derfor står vi også stærkt med vores bud på globaliseringen. Vi har med en historisk baggrund nogle gode svar på fremtidens udfordringer.

Og Foreningen NORDENs formålsparagraf fra 1919 har åbenheden og udsynet med. Vi har til formål »på alle områder at styrke og udvikle de nordiske folks samarbejde indadtil og udadtil«. Ingen skal sige, at vi blot kører med på moden med globaliseringen. Det er ikke et dårligt udgangspunkt at være en gammel hæderkronet folkelig forening, når vi bygger på et formål, som indeholder svar på nutidens og fremtidens udfordringer.

Miljø og klima, som ligeledes blev prioriteret i strategiplanen, er også i god gænge. Vores interne kursus sidste år havde dette som tema. Vi har nedsat et udvalg om emnet, vi har fået produceret et indkøbsnet med vores logi og *NORDEN – et godt miljø*, som er blevet et hit med over 6000 solgte net, og vi arbejder på flere klimaprojekter. Et af dem vil jeg komme tilbage til i afslutningen af denne status.

Flere udviklingsområder

Skoler og uddannelsesinstitutioner er også et område i vores strategiplan. Desværre er vi ikke nået så langt, som vi gerne ville på det område. En ny hjemmeside for skolerne med materialer for lærere og elever er godt på vej, men vi vil ikke give adgang til hjemmesiden, før vi har så ”mange varer på hylderne”, at det vil være interessant for vores medlemsskoler at bruge den. Og pt. rækker ressourcerne, hverken de personalemæssige eller økonomiske, ikke. Det udvalg, som vi har nedsat på området, er opmærksom på dette. Men der arbejdes med flere udviklingsområder, og vi håber, at vi kan sætte nogle i søen i løbet af det kommende år.

Skoleområdet har også haft høj prioritering i forbindelse med en udvidelse af vores projektvirksomhed. Foreningen NORDEN vil gerne udvikle en særlig klimadialogplatform (der ikke må forveksles med en undervisningsportal, men gerne ses som supplement til eksisterende undervisningsportaler, herunder DRs nye nordiske portal), hvor de gamle nordiske brevvekslingsinitiativer får nyt liv i en moderne udformning. Platformen skal i givet fald bruges til udveksling af erfaringer og målinger af hverdagens påvirkning af klima og miljø i det lokalmiljø, børnene kommer fra.

På klimaundervisningsportalen planlægges der chatforums, hvor eleverne kan stille hinanden spørgsmål til de indsendte resultater, udveksle billeder og diskutere, hvordan det er at være ung i de enkelte nordiske lande. En ikke uvæsentlig effekt i forbindelse med kommunikationen og besøgene er selvkært, at den skandinaviske sprogforståelse vil blive styrket i forbindelse med aktiviteten. Portalen skal selvfølgelig give mulighed for at linke til al relevant klimaundervisningsmateriale om klima og Norden, ligesom den skal give interaktive muligheder for såvel lærere som elever med pædagogiske anvisninger. Vi har søgt midler til at gennemføre projektet, men vi har endnu ikke fået svar.

Venskabsbysamarbejdet er positivt

Også venskabsbysamarbejdet står på vores strategiplan. Jeg tror vi alle er klar over, at venskabsbysamarbejdet er en vigtig del af det folkelige nordiske samarbejde, lige som vi kender de udfordringer, venskabsbysamarbejdet har stået over for i de senere år. Den nordiske venskabsbyliste, som vi har præsenteret på foreningens hjemmeside ser altså ikke dårlig ud. Jeg ved

godt, at mange ikke vil være enig med mig, men situationen er desværre heller ikke lige god alle steder.

Men når vi ser på listen, så er der faktisk rigtig mange steder, det er lykkedes at bibeholde venskabsbysamarbejdet, og hvor der er god folkelig aktivitet. Ser vi på Kommunernes Landsforenings undersøgelse og den pjece, ”Klar, Parat, International”, som landsforeningen udgav sidste år, så giver det et lignende billede. Her fremgår det, at Norden er vigtigst - langt vigtigst. Hvor de 271 kommuner i gennemsnit havde tre venskabsbyer, har de nye kommuner i gennemsnit fem venskabsbyer. Og 306 ud af de 523 venskabsbyer, som de nye kommuner har, er nordiske. Det er 60 pct!

Minus norsk og svensk!

Sprogpolitikken er også et vigtigt emne for vores forening og derfor en del af vores strategiplan. Her har vores sprogudvalg arbejdet ihærdigt med problemstillingen og bl.a. sendt et brev til kulturministeren, hvori vi gør opmærksom på, at Foreningen NORDEN naturligvis med stor interesse har fulgt regeringens arbejde med en dansk sprogpolitik. Vi var derfor glade for rapporten ’Sprog til tiden’, hvori værdien af norsk og svensk og behovet for bedre nabosprogsforståelse klart blev belyst. Og vi var glade for at få mulighed for at udtale os om rapporten, sådan som vi gjorde det i et høringsvar i oktober sidste år.

Nu må vi imidlertid konstatere, at rapportens redelige beskrivelse og gode anbefalinger alene må tilskrives det bredt og kompetent sammensatte forum med Jørn Lund i spidsen. I regeringens opfølgning marts 2009 omtales norsk og svensk overhovedet ikke. Foreningen NORDEN har på den baggrund opfordret regeringen til i sit videre arbejde med at føre sin sprogpolitik ud i livet at give den nordiske sprogforståelse den opmærksomhed, som selve rapporten ’Sprog til tiden’ også anbefaler.

På sporet af klimaet!

Dette års repræsentantskabsmødes tema er klima. Det er derfor en glæde for mig at kunne fortælle, at et af de projekter, som vi nu har fået bevilling til at gennemføre i 2009, er et nordisk klimaprojekt, der skal løbe af stablen i oktober og november i år – forud for det store klimatopmøde i København. Projektet hedder ”På sporet af klimaet”, og de, der kan huske vores samarbejdsprojekt med DSB for nogle år side om På sporet af Norden, vil hurtigt kunne sætte sig ind i, hvad dette nye projekt indebærer.

Vi vil i samarbejde med DSB vælge 10 stationer og banegårde rundt om i Danmark og i Sydsverige, og gøre disse steder til det lokale klimaforsamlingshus for én dag, hvor lokale miljøforeninger, helst agenda 21-orienterede, sammen med lokalafdelingen af Foreningen NORDEN kan være til stede med udstillinger mv. i dagtimerne, og hvor landsforeningen sikrer koordinationen og et politisk og kulturelt program på stedet om aftenen.

Terræn-Verner Halmø genindvinding

Jeg vil gerne takke for den store indsats, som bliver ydet i det daglige fra alle jer tillidsfolk i foreningen. Det er jeres fortjeneste, at vi sidste år holdt status quo på medlemssiden. Selv om vi ønsker medlemsfremgang, så er det ikke noget dårligt udgangspunkt, at vi kan holde på

medlemmerne. Selvfølgelig skal vi forsøge at forny os selv. Vi vil gerne have flere unge med, vi vil gerne have mere synlighed, en lidt skarpere kant på vore budskaber. Men alle de ønsker vi har, kommer ikke af sig selv. Det kræver ressourcer, både mandskabsmæssigt og økonomisk. Vi har mistet mange muligheder de senere år, i og med flere af vore projekter er forsvundet. Nu må vi til at genvinde terrænet. Det vil tage tid. Her gælder ingen snuptagsløsninger. Men med landsstyrelsens vedtagelse af, at vi skal arbejde fremadrettet og med jeres opbakning til at komme videre, er jeg sikker på, at Foreningen NORDEN fortsat vil være en god og værdig repræsentant for det forenings-Danmark, som vi alle holder så meget af, og som er så vigtigt for vores folkestyre.

Tak til jer alle for indsatsen!